

T. LVCRETI CARI

quippe ita formido mortalis continet omnis,
quod multa in terris fieri caeloque tuentur
quorum operum causas nulla ratione videre
possunt ac fieri divino numine rentur.

quas ob res ubi viderimus nil posse creari 155 [156]
de nilo, tum quod sequimur iam rectius inde [157]
perspiciemus, et unde queat res quaeque creari [158]
et quo quaeque modo fiant opera sine ðivum. [155]

Nam si de nilo fierent, ex omnibu' rebus
omne genus nasci posset, nil semine egeret. 160
e mare primum homines, e terra posset oriri
squamigerum genus et volucres erumpere caelo;
armenta atque aliae pecudes, genus omne ferarum,
incerto partu culta ac deserta tenerent.

nec fructus idem arboribus constare solerent, 165
sed mutarentur, ferre omnes omnia possent.
quippe ubi non essent genitalia corpora cuique,
qui posset mater rebus consistere certa?

at nunc seminibus quia certis quaeque creantur,
inde enascitur atque oras in luminis exit, 170
materies ubi inest cuiusque et corpora prima;
atque hac re nequeunt ex omnibus omnia gigni,
quod certis in rebus inest secreta facultas.

praeterea cur vere rosam, frumenta calore,
vitis autumnno fundi suadente videmus, 175
si non, certa suo quia tempore semina rerum
cum confluxerunt, patefit quodcumque creatur,
dum tempestates adsunt et vivida tellus
tuto res teneras effert in luminis oras?

quod si de nilo fierent, subito exorerentur 180
incerto spatio atque alienis partibus anni,
quippe ubi nulla forent primordia quae genitali